

РЕШЕНИЕ

№ 172

гр. Пловдив, 09.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова
като разгледа докладваното от Славейка Ат. Костадинова Въззивно
търговско дело № 20235001000159 по описа за 2023 година

За да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно – по чл. 258 и следващите от ГПК.

С решение № 260049 от 21.12.2022 година, постановено по т. дело № 199/ 2020 година по описа на Окръжен съд – П., е осъдено „Д.З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление ****, да заплати на Р. М. Д., ЕГН *****, от ****, на основание чл.432 ал.1 от КЗ сумата от общо 56 685 лева, представляваща обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от ищеца в резултат на ПТП станало на 18.04.2020г. в гр. П., обл. П., на околоръстен път за складова база на фирма „Б.“АД -гр. П., в посока от ж.к. „Л.“, за кръстовище с републикански път ***-***, причинено от МПС - товарен автомобил марка „М.“, модел „****“ с рег. № ** **** **, управляван от К. Д. Т., ЕГН *****, който нарушавайки правилата за движение - чл.5,ал.1, т.1; чл. 16, ал. 1, т.1; чл. 20, ал.1 от ЗДвП, по непредпазливост е причинил средна телесна повреда на Р. М. Д., ЕГН *****, изразяваща се в многофрагментно счупване на левия ацетабулум с луксация на главичката на лявата бедрена кост и лека телесна повреда,

изразяваща се в счупване на втора дланна кост на дясната ръка, ведно със законната лихва за забава върху главницата, дължима от 13.10.2020 г. до пълното изплащане на сумата.

За разликата от 56 685 лева до 86 685 лева предявеният иск по чл.432 ал.1 от КЗ, е отхвърлен като неоснователен.

Осъдено е „Д.З.“ АД, ЕИК *****, да заплати на „А.Д. В. и Б.“, ЕИК *****, със седалище и адрес ****, представлявано от адвокат Ц. С. В. – управител, на основание чл. 38 ал.2 от Закона за адвокатурата сумата 5 184,80 лева, представляваща адвокатско възнаграждение.

Осъдено е „Д.З.“ АД, ЕИК *****, да заплати по сметка на ОС – П., в полза на бюджета на съдебната власт, дължимата държавна такса в размер на 2267,40 лева, определена съгласно чл. 1 от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК върху уважения иск, както и направените по делото разноски в размер на 426 лева, представляващи възнаграждение за вещи лица по допуснати съдебни експертизи, които са платени от бюджета на съда.

Осъден е Р. М. Д., ЕГН *****, от ****, да заплати на „Д.З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление ****, разноски по делото в размер на 325,32 лева, изчислени по компенсация съобразно отхвърлената част от иска.

Срещу така постановеното решение е подадена въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство Р. М. Д. чрез процесуалния му представител адвокат Ц. В., в частта, с която е отхвърлен предявеният от него иск за обезщетение за неимуществени вреди за 30 000 лева - разликата над присъдените 50 000 лева до претендираните 80 000 лева, ведно със законната лихва от 13.10.2020 година до окончателното изплащане на сумата. Искането е да се отмени решението в обжалваната част, включително в частта, с която Р. Д. е осъден да заплати на ответника разноски съобразно отхвърлената част от иска и да се постанови ново решение по същество, с което да се осъди ответникът да заплати на ищеца допълнително обезщетение за неимуществени вреди от 30 000 лева, ведно със законната лихва от 13.10.2020 година. Претендирани са разноски за въззивното производство, включително адвокатско възнаграждение на основание чл. 38 от Закона за адвокатурата с включен ДДС. Оплакванията са за неправилност и необоснованост на

решението в обжалваната част. Те се свеждат до неправилно определяне на размера на застрахователното обезщетение, в противоречие с принципа за справедливост, установен в чл. 52 от ЗЗД. Поддържа се, че определеното обезщетение за неимуществени вреди е в занижен размер, несъобразен с конкретните обстоятелства, посочени в ППВС 4/68 година и установени по делото, които са от значение за определянето му. Не били обсъдени всички събрани в хода на производството доказателства, касаещи тежестта на травмите, периода на лечение и възстановяване, продължителния период на болките и страданията, настъпилите усложнения и трайните, необратими последици за здравето на ищеца, невъзможността му да се обслужва сам и отражението на случилото се върху емоционалното му и психическо състояние. Твърди се, че първоинстанционният съд правилно и в съответствие със събраните доказателства е установил телесните увреждания, причинени на ищеца, извършените интервенции и проведеното лечение. Оспорен е изводът на съда, че настъпилите усложнения при зарастването на оперативната рана не могат да се свържат с ПТП, а се дължат на самата оперативна интервенция. Размерът на обезщетението не съответствал на изключително тежките увреждания, претърпените две оперативни интервенции, смяната на тазобедрената става, болките и страданията, продължителното обездвижване на повече от шест месеца, необходимостта да се ползват помощни средства за придвижване, невъзстановяването и до момента – гнойна секреция от раната и невъзстановени в пълен обем движения на ставата, необходимостта от чужда помощ в ежедневието, травмата на дясната ръка и обездвижването ѝ за повече от месец, силното ограничаване на социалните контакти поради невъзможността за самостоятелно придвижване, изолацията, отчуждаването от околните, силния стрес. Тези обстоятелства били установени по делото със събраните доказателства, включително с разпита на свидетелката Н.К. – съпруга на ищеца.

Срещу въззивната жалба е подаден писмен отговор от „Д.З.“ АД, чрез юрисконсулт В. Т., с изразено становище за нейната неоснователност и с искане за потвърждаване на решението в обжалваната част и за присъждане на разноски - юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция. Поддържа се, че първоинстанционното решение в обжалваната част е правилно, че не са допуснати посочените във въззивната жалба нарушения

при постановяването му.

Страните не са направили нови доказателствени искания пред въззивната инстанция.

Съдът, съобразявайки доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема следното:

Въззивната жалба е процесуално допустима, подадена е от лице, имащо правен интерес да обжалва, а именно от ищеца срещу първоинстанционното решение в частта, с която е отхвърлен предявеният от него иск за обезщетение за неимуществени вреди, като при подаването ѝ е спазен срокът по чл. 259 от ГПК.

Въззивната инстанция, с оглед правомощията си по чл. 269 от ГПК намира, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част.

С представените по делото доказателства се установява, че ищецът Р. М. Д. е сезирал ответното дружество с претенция за заплащане на обезщетение за претърпените от него неимуществени и имуществени вреди, настъпили при ПТП, станало на 18.04.2020 година, причинено от К. Д. Т. при управлението на товарен автомобил „М. ****“ с рег. № ** **** **, който към момента на произшествието е имал сключена валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилите“ при дружеството-ответник.

При застрахователя е образувана ликвидационна преписка № 210684316/13.07.2020 година. С писмо изх. № 310021388/08.10.2020 година застрахователят е уведомил ищеца, че не може да определи и изплати претендираното от него обезщетение, поради липса на категорични доказателства за отговорността на застрахования в дружеството водач. Тези доказателства налагат извода, че искът пред съда е допустим съгласно разпоредбата на чл. 498, ал. 3 от КЗ.

По отношение на правилността на първоинстанционното решение въззивната инстанция дължи произнасяне по посоченото във въззивната жалба, освен когато става дума за приложение на императивна правна норма или когато съдът следи служебно за интересите на някоя от страните по делото или ненавършили пълнолетие деца. / т. 1 от ТР № 1/2013 година на ОСГТК на ВКС/. С оглед на тези свои правомощия съдът ще се произнесе по

въведените с въззивната жалба оплаквания, посочени по-горе, които касаят само дължимия размер на обезщетението за неимуществени вреди.

Неимуществените вреди, които ищецът Р. М. Д. твърди, че е претърпял и продължава на търпи в резултат на ПТП от 18.04.2020 година, са описани в обстоятелствената част на първоначалната исковата молба и са конкретизирани с допълнителната искова молба. Ищецът поддържа, че при ПТП е получил сериозни травматични увреждания в областта на лявата тазобедрена става и на дясната ръка, а именно: линейна фрактура на предна колона на пубисна кост, фрактура на ацетабуларния покрив с фрактура и костен фрагмент на горен ацетабуларен ръб на лява тазобедрена става, линейна фрактура на долен ацетабуларен ръб с оформен фрагмент на лява тазобедрена става, малък костен откършек с размер около 3-4 милиметра от маса латералис на левия долен крайник, дислокация на главичката на лява бедрена кост краниално и латерално. Получените фрактури и увреждания на долния ляв крайник довели до трайно затруднение на движенията му за период, по-дълъг от 30 дни. Освен това той получил фрактура на метакарпалната кост на дясната ръка. Непосредствено след ПТП ищецът изпитал силни болки в областта на левия крак, проявявал симптоми на травматичен шок, изпитвал уплаха и стрес през времето, докато екипи на ЦСМП и МВР се опитвали да го извадят от силно деформираното купе на автомобила. При откарването му в болница ищецът имал болки в лявата тазобедрена става, по хода на лявата ингвинална гънка, силно болезнени пасивни движения в лявата тазобедрена става и невъзможност да извършва сам такива движения. Болничното лечение на ищеца в Клиниката по ортопедия и травматология на УМБАЛ „С.Г.“ в град П. продължило през периода от 18.04.2020 година до 14.05.2020 година. Първоначално бил на медикаментозно лечение, а след стабилизиране на здравословното му състояние - на 27.04.2020 година, била извършена оперативна интервенция, изразяваща се в открито наместване на фрактурата на таза с вътрешна фиксация под обща анестезия, като му били поставени две реконструктивни плаки. След това болничното лечение на ищеца продължило, като той бил поставен на директна екстензия, продължило и медикаментозното му лечение. Фрактурата на дясната ръка била обездвижена с гипсова имобилизация. Ищецът бил изписан от болница на 14.05.2020 година, след което лечението му продължило в домашно-амбулаторни условия,

медикаментозно и с ежедневно посещение на лекар за смяна на стерилните превръзки. Носенето на гипсовата имобилизация на дясната ръка продължило още 25 дни след изписването му от болницата. През целия период след ПТП ищецът не можел да води нормален начин на живот поради обездвижването на левия долен крайник, имал постоянна нужда от помощта на близките за удовлетворяване на ежедневните си хигиенни и битови нужди, което предизвиквало у него чувства на непълноценност и зависимост и допълнително обременявало съзнанието му. Ищецът бил принуден да спазва постелен режим и да избягва физическото натоварване за продължителен период от време заради фрактурите и оперативните интервенции на левия долен крайник. Поради преживения стрес ищецът започнал да страда от безсъние, често се будел, сънувал кошмари. Ищецът след ПТП изпитвал непреодолим страх към движещи се моторни превозни средства. През първите месеци след случилото се движението на ищеца било напълно невъзможно, а след това – изключително затруднено, наложило му се да свиква с придвижване с помощни средства, което го затруднявало. Периодът на раздвижване бил продължителен, не по-малко от шест месеца и съпроводен от силни болки. За в бъдеще също било необходимо провеждане на периодична рехабилитация и терапия на левия долен и десния горен крайник, свързано с нови болки и страдания за ищеца. Преживяното водело до депресивни състояния при ищеца, освен това той не се чувствал добре физически – бил отпаднал, лесно се задъхвал и уморявал дори при придвижване на малки разстояния в рамките на дома си. Ищецът се затворил в себе си, не споделял дори с близките си емоциите си след преживяното, променила се в отрицателна посока и комуникацията му с околните, като преди ПТП той бил общителен, с добро чувство за хумор, бил душата на компанията на всяко събиране с близки и приятели. И до момента увреденият долен ляв крайник на ищеца бил с намален обем на движенията и функционалност, отстраняването на металните остеосинтези не можело да се извърши без риск от увреждане на крайника, поради което той трябвало да остане с тях до края на живота си. Ищецът все още изпитвал негативните последици от ПТП, като му предстоял още дълъг възстановителен процес на физическото и психологическото му състояние, включващ физикална рехабилитация и физиотерапия, приемане на редица медикаменти, включително обезболяващи в случай на необходимост. В резултат на

получените травми ищецът имал и груби оперативни белези, изпитвал болки при натоварване и промяна на времето, както и изключително ограничен обем на движенията и функционалността на долния ляв крайник. Тези обстоятелства са изложени в първоначалната искова молба, която е подадена на 23.12.2020 година – осем месеца след процесното ПТП.

В допълнителната искова молба, подадена на 29.07.2021 година, съобразявайки оспорванията на размера на иска за обезщетение за неимуществени вреди, съдържащо се в писмения отговор на исковата молба, подаден от ответника, ищецът е допълнил и конкретизирал обстоятелствата от първоначалната. В допълнителната искова молба е посочено, че възстановителният процес при ищеца не е приключил въпреки проведеното оперативно и медикаментозно лечение след ПТП, както и обездвижването и придвижването с помощни средства – патерици. Болките в областта на фрактурата на таза наложили последваща хоспитализация на ищеца през периода от 19.04.2021 година до 28.04.2021 година в Клиниката по ортопедия и травматология на УМБАЛ „С.Г.“ – П.. Причината е била силна болка и невъзможност за активни движения в лявата тазобедрена става. След прегледите било установено, че при ищеца се е стигнало до „степенна глава на лявото бедро“, което е наложило последваща оперативна интервенция на 22.04.2021 година за тотална смяна на тазобедрената става. Била поставена система за тотално тазобедрено еднопротезиране от титаниева сплав, като били назначени и физиотерапевтични процедури на свободните стави и придвижване с помощни средства, както и забрана да стъпва на оперирания крак за срок от 90 дни. Ищецът обаче не бил възстановен и до момента, изпитвал силни болки и невъзможност да стъпва нормално, като и до днес имал необходимост от чужда помощ за обслужването си, дори за елементарни битови и хигиенни нужди.

Въз основа на така изложените обстоятелства е претендирано обезщетение за неимуществени вреди в общ размер от 80 000 лева, ведно със законната лихва от 13.10.2020 година до окончателното изплащане на сумата. Началният момент, от който е претендирана законната лихва, е датата на изтичане на тримесечния срок за произнасяне на застрахователното дружество по предявената извънсъдебна претенция за обезщетение.

Възраженията на ответника срещу размера на обезщетението за

неимуществени вреди, който е единственият спорен въпрос във въззивното производство, изложени в първоинстанционното производство, в отговора на исковата молба са, че размерът е силно завишен, неотговарящ на реално претърпените душевни болки и страдания на ищеца и несъобразен със съдебната практика по сходни случаи. Поддържа се също, че не всички претендирани от ищеца вреди са последица от процесното ПТП, в пряка причинно-следствена връзка с него. С медицинската документация се установявали само средни телесни повреди, лекувани успешно, без необичайни остатъчни негативни последици. Липсвали данни за последващи консултации с ортопед, контролни прегледи и констатирани усложнения. Изрично са оспорени твърденията за интензивни болки и страдания в продължителен период, като се сочи, че след хоспитализацията ищецът е изписан в добро състояние, без усложнения, лечението е продължило в рамките на обичайния период, без остатъчни последици, което налагало извод, че той е изпитвал физически болки и страдания за много по-кратък от твърдения период, а и е приемал обезболяващи, които са редуцирали силата, интензитета и продължителността на болката. Оспорени са и твърденията за настъпили психологически последици – посттравматично стресово разстройство, изразяващо се в силен стрес, душевен дискомфорт, депресия, безсъние и страх от МПС, като становището е, че не става дума за тежко ПТП, с травмиращи участниците в него последици. Изложени са и доводи, че претендираният размер на обезщетението не е справедлив по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, доколкото не е съобразен с икономическата обстановка в страната към момента на настъпване на ПТП, както и със стандарта на живот. Размерът на иска за обезщетение за неимуществени вреди нямал своята социална и икономическа обосновка и излизал извън обезщетителния си характер.

В допълнителния отговор на допълнителната искова молба не са посочени нови доводи и възражения срещу изложените от ищеца обстоятелства, включително тези в допълнителната искова молба и искането по предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди.

Обстоятелствата, на които се основава предявеният иск за неимуществени вреди, са установени в първоинстанционното производство с приложената медицинска документация за констатираните травми и проведеното лечение на ищеца от УМБАЛ „С.Г.“ ЕАД град П., с приетата и неоспорена от страните съдебно-медицинска експертиза, изготвена от вещото

лице д-р П.М. и с разпита на свидетелката Н.К..

От медицинската документация и заключението на вещото лице д-р М. се установява, че при ПТП и в пряка причинно-следствена връзка с него на ищеца са причинени травматичните увреждания, подробно описани в исковата молба, включващи счупване на ставната ямка на тазобедрената става /ацетабулум/ вляво и счупване на втора дланна кост на дясната ръка. И двете увреждания са средни телесни повреди по смисъла на чл. 129, ал. 2 от НК, тъй като става дума за счупване на кости, довели до трайно затрудняване движението на снагата и дясната ръка на ищеца. От заключението е видно, че по отношение на тазовото счупване при ищеца е проведено оперативно лечение, кореспондиращо с тежестта на увреждането, извършено е открито наместване с вътрешна фиксация, последвано от екстензия. Счупването на дланната кост е лекувано с гипсова имобилизация. Освен това е провеждано медикаментозно лечение с нискомолекулни хепарини, антибиотици, вливания. Първият болничен престой в Клиниката по ортопедия и травматология на УМБАЛ „С.Г.“ ЕАД е продължил от 18.04.2020 година до 14.05.2020 година, видно от епикризата, като оперативната интервенция е извършена на 27.04.2020 година. От заключението на вещото лице е видно, че непосредствено след инцидента, по време на болничния престой и след медицинските интервенции, ищецът е търпял интензивни болки и страдания, като болките са се засилвали при опит за движение на левия долен крайник, завъртане в леглото или седане. Отразено е, че болките продължават и към момента на изготвяне на експертизата/ на 23.06.2022 година/, т.е. повече от две години след ПТП. В заключението е посочено, че при обичаен ход на оздравителния процес болните с уврежданията като това на ищеца и при проведено оперативно лечение остават на легло в рамките на 50 дни, през които се започва ранна дозирана физиотерапия, без да се причинява болка. След този срок на болния се разрешава да става и да се придвижва с помощни средства, без да натоварва крайника за период от най-малко 6 месеца.

Заключението е, че при ищеца оздравителният процес не е протекъл по описания начин, а са налице късни усложнения на тазовото счупване. Ищецът не е възстановил движенията в лявата тазобедрена става една година след травмата, поради което е хоспитализиран повторно в Клиниката по ортопедия и травматология на УМБАЛ „С.Г.“ ЕАД за периода от 19.04.2021 година до 28.04.2021 година. При проведени изследвания е установена некроза на

бедрената глава вляво, което е наложило оперативното ѝ премахване и замяна на ставата с изкуствена такава. Вещото лице е категорично, че некрозата на бедрената глава е късно усложнение на счупването на ацетабулума и луксацията на бедрената кост, получени при ПТП, свързано с травмиране или прекъсване на кръвоносните съдове, които я изхранват, което се среща в до 40% от оперативно лекуваните болни. При изготвянето на експертизата е установено, че оперативната рана от втората операция не е зараснала, отделя гнойна секреция, още е на превръзки по повод на фистулизация, движенията в ставата не са възстановени в пълен обем, ишецът се придвижва много трудно с помощта на две патерици, оплаква се от силни болки и затруднени движения в ставата.

При изслушването си в съдебно заседание на 11.07.2022 година вещото лице д-р П.М. е дало допълнителни обяснения по заключението си. Посочило е, че незарастването на оперативната рана до момента и отделянето на гной е свързано освен с привнесената инфекция и със заболяването на ишеца от инсулинозависим диабет, както и със затлъстяването му. Според вещото лице незарастването на раната е последица от оперативната интервенция, а не късна последица от ПТП. Прогнозата, която вещото лице е дало, е за оздравяване на ишеца, но след преминаване през няколко етапа, първият от които е овладяване на гнойния процес на оперативната рана и вторият – пълноценна физиотерапия на трансплантираната става след некрозата на бедрената кост. Това, според вещото лице, би довело до значително подобряване на движенията на ставата. Вещото лице е обяснило също, че по време на болничния престой ишецът е приемал обезболяващи средства, които са редуцирали значително болката, но техният ефект не е безкраен, той е ограничен във времето и когато болката стане активна, се приема нова доза медикамент, но това не са лекарства за системна употреба.

По отношение на счупването на втора дланна кост на дясната ръка, получено от ишеца при ПТП и в пряка причинна връзка с него, което е установено от вещото лице, се установява, че проведеното лечение е с поставяне на гипсова имобилизация по време на първия болничен престой и указания към ишеца да носи гипса още 25 дни след изписването му от болницата на 14.05.2020 година.

В съдебно заседание на 11.07.2022 година в качеството си на свидетел

по делото е разпитана Н.К. – съпруга на ищеца Р. Д.. Въпреки връзката между тази свидетелка и ищеца, съдът дава вяра на показанията ѝ, доколкото те не противоречат на останалите събрани по делото доказателства и не са опровергани от тях, а от друга страна тя има непосредствени впечатления както за физическото състояние на ищеца и болките и страданията, свързани с получените травми, така и за начина, по който преживяното се е отразило на психиката му, на начина му на живот и на отношенията с околните.

От показанията на свидетелката К. се установява, че по време на целия болничен престой непосредствено след ПТП ищецът не е можел да става и да се движи изобщо, съпругата му е била непрекъснато с него през целия месец, докато е бил в болница, за да му помага при обслужването, включително за ежедневния тоалет. В болницата ищецът изпитвал силни болки, не можел да спи, биели му инжекции за обезболяване.

Ищецът и до момента не можел да движи крака си, не го чувствал, съпругата му му помагала да го вдигне на леглото. Тя установява, че и до момента не се е затворила раната от операцията и се налага тя да я превързва ежедневно. Ищецът и до сега изпитвал болки и приемал обезболяващи. Не можел да се придвижва сам, съпругата му го вдигала с патерици, слагала го на инвалидна количка, къпела го, обличала го, въпреки че тежал около 150 килограма. Към момента не било възможно започването на физиотерапия, докато не зарасне раната. Преди катастрофата ищецът страдал от диабет, но нямал друго заболяване, работел като шофьор на бус, превозвал работници. След ПТП ищецът не работел, средствата на семейството не достигали, те били притеснени финансово. Ищецът преживял много тежко случилото се и продължавал да го преживява, бил стресиран, сънят му не бил спокоен, говорел на висок тон. Преди катастрофата бил много добър човек и приятен човек. След случилото се не общувал с никого, не можел нито да шофира, нито да ходи, излизанията му били до църквата и до двора с инвалидна количка, която съпругата му бутала.

При тези свидетелски показания, събрани по делото, съдът намира за неоснователни възраженията на ответника за липса на доказателства за негативни емоционални и психически изживявания за ищеца, свързани с процесното ПТП. Непосредствените възприятия на съпругата на ищеца,

възпроизведени пред съда и непротиворечащи на други доказателства, установяват психическия дискомфорт, притесненията и проблемите със съня, силните болки, промяната в отношението към съпругата му, както и промяната в начина му на живот, включително невъзможността да работи, липсата на социални контакти, невъзможността да се придвижва сам и необходимостта да разчита на чужда помощ за цялостното си обслужване през период от време, продължил повече от две години.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобразява обсъдените по-горе физически увреждания, засегнали левия крак и дясната ръка на ищеца, настъпилите сериозни усложнения, негативните психически изживявания, които са в пряка причинна връзка с ПТП, продължителността на болките и страданията, вида на проведеното лечение, отражението им върху начина на живот на ищеца и трудовата му реализация, невъзможността да ходи сам и да се обслужва сам за период по-дълъг от две години след ПТП, пълната зависимост от помощта на съпругата му.

Съдът намира, че при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди следва да бъдат съобразени всички усложнения, настъпили в състоянието на ищеца, включително незарасналата до момента оперативна рана от втората операция, проведена през месец април 2021 година. Според вещото лице това е усложнение от самата оперативна интервенция. Оперативната интервенция обаче се е наложила във връзка с усложнения след травмите, получени при ПТП, поради което не може да се отрече връзката между сегашното състояние на ищеца – незарасналата оперативна рана и невъзможността да се раздвижи и уврежданията, причинени при ПТП. Физическото състояние на ищеца – наднорменото тегло и заболяването от диабет, макар и посочени от вещото лице като фактори, имащи отношение към незарастването на раната, също не са основание да се приеме липсата на причинна връзка между незарасналата рана и уврежданията при ПТП. Те сами по себе си не биха причинили описаното състояние на ищеца, ако не бяха получените увреждания при ПТП и ако при проведената оперативна интервенция заради усложненията не беше привнесена инфекцията, която е причина за незаздравяването на раната. В допълнение следва да се посочи, че ответникът не е направил по делото в преклузивните срокове възражения срещу претендирания размер на

обезщетението за неимуществени вреди, основани на връзката между настъпилите усложнения при ищеца и неговото тегло и заболяване от диабет.

Липсват данни, въз основа на които да се приеме бездействие от стана на ищеца за лечението на причинените му травми.

Всичко това, наред с обстоятелството, че става дума за мъж, който към момента на ПТП е бил на 57 години, активен, работещ, а към момента не може да се придвижва и да се обслужва сам, чието състояние не се е подобрило изобщо за почти три години и на когото предстои още дълъг период от време за лечение и физиотерапия, за да се подобри движението на ставата, каквато е прогнозата на вещото лице, който все още изпитва болки, има неспокоен сън и е затворен в дома си, дават основание на съда да приеме, че справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди е 80 000 лева. Този размер е съобразен със задължителната съдебна практика – Постановление № 4/23.12.1968 година на Пленума на ВС.

Освен с обсъдените по-горе обстоятелства, свързани с характера, силата, интензитета и продължителността на търпените от ищеца болки и страдания, размерът на обезщетението от 80 000 лева е съобразен и с конкретните икономически условия в страната и общественото разбиране за справедливост, ориентир за което са нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. До 01.01.2010 година нормативно определените минимални размери на лимитите са нараствали непрекъснато и почти ежегодно, като от 25 000 лева за всяко събитие са достигнали до 700 000 лева за всяко събитие при едно пострадало лице и до 1 000 000 лева – при две или повече лица. След тази дата са определени значително по –високи размери. § 27 от ПЗР на Кодекса за застраховането / отм./ предвижда лимит за едно събитие на имуществени и неимуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт от 1 000 000 лева при едно пострадало лице и от 5 000 000 лева при две или повече пострадали лица. Съгласно чл. 266 от КЗ / отм., в сила от 11.06.2012 година/, задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се сключва за следните минимални застрахователни суми: за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт - 2 000 000 лв. за всяко събитие при едно пострадало лице и 10 000 000 лв. за всяко събитие при две или повече пострадали лица. Сега действащият Кодекс за

застраховането, влязъл в сила на 01.01.2016 година, приложим към настоящия случай, в чл. 492 предвижда лимит за неимуществени и имуществени вреди вследствие на телесно увреждане или смърт – 10 000 000 лв. / а след изменението с ДВ бр. 101/2018 година – 10 420 000 лева/ за всяко събитие, независимо от броя на пострадалите лица. Лимитите, макар и само индиция, а не абсолютен критерий за икономическите условия в страната и обществено разбиране за справедливост, имат значение и следва да бъдат взети предвид при определяне на размерите на обезщетението за неимуществени вреди, което становище се застъпва и в съдебната практика.

Определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди от 80 000 лева се равнява на малко повече от десет годишни минимални работни заплати / при размер към датата на ПТП от 610 лева/, което също е аргумент за това, че този размер е справедлив, при съобразяване на възрастта, на която е бил ищецът към момента на ПТП и значителната промяна на начина му на живот след това.

По изложените съображения въззивният съд намира, че първоинстанционното решение в обжалваната част, с която е отхвърлен предявеният иск за неимуществени вреди за разликата над 50 000 лева до 80 000 лева следва да бъде отменено и следва да се постанови ново решение по същество, с което на ищеца да се присъди допълнително обезщетение за неимуществени вреди от 30 000 лева, ведно със законната лихва от датата, от която е претендирана - 13.10.2020 година / следващата датата на предявяване на извънсъдебната претенция до застрахователя за заплащане на обезщетение - 13.07.2020 година/, до окончателното изплащане на сумата.

С оглед изхода на спора въззивният съд следва да се произнесе и по въпроса за дължимите от страните разноси за първоинстанционното и за въззивното производство.

„Д.З.“ АД следва да бъде осъдено да заплати допълнително държавна такса в полза на бюджета на съдебната власт размер на 1200 лева за първоинстанционното производство пред ОС – П. и на 600 лева за въззивното производство.

Решението на ОС – П. следва да бъде отменено в частта, с която Р. Д. е осъден да заплати на „Д.З.“ АД разноси за първоинстанционното производство в размер на 325,32 лева.

За въззивното производство, при обжалваем интерес от 30 000 лева, „Д.З.“ АД дължи на А.Д. „В. и Б.“ адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата. Размерът на адвокатското възнаграждение, определен на основание чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, ведно с 20% ДДС, дължим на основание § 2а от ДР на Наредбата, е 3660 лева с ДДС.

За първоинстанционното производство следва да бъде присъдено допълнително адвокатско възнаграждение на А.Д. „В. и Б.“ в посочения размер от 3660 лева с ДДС.

По изложените съображения Пловдивският апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260049 от 21.12.2022 година, постановено по т. дело № 199/ 2020 година по описа на Окръжен съд – П., **В ОБЖАЛВАНИТЕ ЧАСТИ, С КОИТО:**

- е отхвърлен искът на Р. М. Д., ЕГН *****, от **** против „Д.З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление ****, по чл. 432, ал. 1 от КЗ, за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени му при ПТП, станало на 18.04.2020 година, за сумата от 30 000 лева, представляваща разликата между присъдените с първоинстанционното решение 56685 лева / от които 50 000 лева обезщетение за неимуществени вреди и 6685 лева обезщетение за имуществени вреди/ до 86685 лева / от които 80 000 лева обезщетение за неимуществени вреди и 6685 лева обезщетение за имуществени вреди/;

- е осъден Р. М. Д., ЕГН *****, да заплати на „Д.З.“ АД, ЕИК *****, разноски за първоинстанционното производство в размер на 325,32 лева, **ВМЕСТО КОЕТО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА ЗАД „Д.З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление ****, да заплати на Р. М. Д., ЕГН *****, от ****, допълнително обезщетение в размер на 30 000 лева / наред с присъденото с първоинстанционното решение обезщетение от 50 000 лева/, за неимуществените вреди, причинени му при ПТП, станало на 18.04.2020

година в град П. по вина на К. Д. Т., ЕГН *****, при управление на товарен автомобил марка „М.“, модел „****“ с рег. № ** **** **, с валидна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ в ответното дружество към датата на ПТП, ведно със законната лихва върху главницата от 13.10.2020 година до окончателното ѝ заплащане.

ОСЪЖДА ЗАД „Д.З.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление ****, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт държавна такса в размер на 1200 лева за първоинстанционното производство пред ОС – П. и в размер на 600 лева за въззивното производство пред Апелативен съд – Пловдив.

ОСЪЖДА „Д.З.“ АД, ЕИК *****, да заплати на „А.Д. В. и Б.“, ЕИК *****, със седалище и адрес ****, представлявано от адвокат Ц. С. В. – управител, на основание чл. 38 ал.2 от Закона за адвокатурата сумата от 3660 лева с ДДС, представляваща адвокатско възнаграждение за осъществената безплатна правна помощ на Р. М. Д., ЕГН *****, в производството по т. дело № 199/2020 година по описа на Окръжен съд – П., както и сумата от 3660 лева с ДДС - адвокатско възнаграждение за осъществената безплатна правна помощ на Р. М. Д., ЕГН *****, в производството по в.т. дело № 159/2023 година по описа на Апелативен съд – Пловдив.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____